

Interne memo

Van Thea de Groot
Datum 14 augustus 2020
Onderwerp Harmonisatie cultuurhistorie en erfgoedbeleid
Djuma-kenmerk n.v.t
Portefeuillehouder Rutger van Stappershoef

Onderwerp

Harmonisatie erfgoedkaarten en opstellen erfgoedbeleid.

Kennisnemen van

- De presentatie zoals deze tijdens de beeldvormende raad op 8 september gegeven wordt.
- De bijlage met daarop een korte toelichting van de voor- en nadelen ten aanzien van de specifieke vragen.

Inleiding

Door RAAP is in 2018 een adviesdocument gemaakt voor de harmonisatie van het erfgoedbeleid. Zij hebben een analyse gemaakt en een plan van aanpak. Het is noodzakelijk dat dit beleid voor 31 december 2020 wordt geharmoniseerd.

Inmiddels is een aanvang gemaakt met de inventarisatie. Het opstellen van het beleid is gepland eind oktober.

Op 8 september willen we als voorbereiding op het te maken beleid, u meenemen in de keuzes die te maken zijn. Dit willen we doen door het geven van een presentatie.

Aan de hand van de thema's in deze presentatie gaat u samen met een aantal belanghebbenden in gesprek.

Dit leidt tot belangrijke input, die meegenomen wordt in het vormen van het nieuwe beleid.

Proces tot op heden

- Door RAAP is in 2018 een adviesdocument gemaakt voor de harmonisatie van het erfgoedbeleid. Zij hebben een analyse gemaakt en een plan van aanpak.
- In 2018 is de erfgoedverordening van Geldermalsen vastgesteld en aangepast aan de Erfgoedwet en de Omgevingswet. Deze verordening is op 15 januari 2019 bindend verklaard voor de gemeente West Betuwe.
- De Subsidieverordening van Geldermalsen is op 15 januari 2019 bindend verklaard voor de gemeente West Betuwe.
- In 2019 is door RAAP een aanvang gemaakt met het opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart voor het deelgebied Neerijnen. Dit is inmiddels afgerond.
- In 2020 is er een start gemaakt met het herzien van de archeologische waarden- en verwachtingskaarten van West Betuwe en het aanvullen en harmoniseren van de cultuurhistorische kaarten .

Uitgangspunt

Het uitgangspunt is het behouden van archeologische en cultuurhistorische (landschappelijke en gebouwde) waarden.

Thema's

1. Archeologie

De archeologische waarden- en verwachtingskaarten uit 2008 (Neerijnen), 2011 (Lingewaal) en 2016 (Geldermalsen) vertoonden enkele duidelijke omissies. Het beleid is bovendien uiteenlopend.

Een volledige inhaalslag (actualisatie) is nu haalbaar.

Specifieke vragen:

Baseert West Betuwe zijn vrijstellingsgrenzen voor archeologisch onderzoek op het beleid van de vroegere gemeente Geldermalsen, met toevoeging van specifiek beleid voor gebieden met een onbekende of lage verwachting?

Kiest West Betuwe voor een verbod op het gebruik van metaaldetectie en magneetvisserij?

2. Historisch cultuurlandschap

De aanpak van de inventarisatie- en waarderingskaarten uit 2011/2017 (Lingewaal), 2014 (Geldermalsen) en 2019 (Neerijnen) is op onderdelen zéér verschillend.

De cultuurhistorische waardenkaart van deelgebied Neerijnen dient als vertrekpunt voor een nieuwe gelijke landschappelijke ondergrond.

Alle bestaande informatie van landschapselementen wordt samengebracht. Er is een extra focus op het thema "Ruilverkaveling". De reden daarvoor is de aandacht die momenteel op rijksniveau én lokaal bestaat voor de naoorlogse ontwikkelingen en de ontwikkelingen die gaande zijn bij dit inmiddels 50 jaar of oudere erfgoed. In de kaart van Geldermalsen en Neerijnen was hieraan al aandacht besteed. Dat wordt geüniformeerd en aangevuld voor Lingewaal.

Specifieke vragen

Kiest West Betuwe ervoor bij ruimtelijke plannen een gespecificeerd afwegingskader toe te passen voor historisch cultuurlandschap?

3. Historische bouwkunst & stedenbouw/ensembles

Ook de aanpak van de inventarisatie- en waarderingskaarten uit 2011/2017 (Lingewaal) en 2014 (Geldermalsen) liepen sterk uiteen. Voor Neerijnen ontbreken deze kaartlagen goeddeels.

De inventarisatie-informatie en waardering van de drie voormalige gemeenten worden samengebracht, waarbij de kaart van voormalig Geldermalsen als vertrekpunt dient. Op onderdelen wordt aangevuld met panden die niet beschermd zijn, maar wel een 'monumentenkwaliteit' bezitten. Er is een extra focus op het thema "Wederopbouw". De reden

daarvoor is de aandacht die momenteel op rijksniveau én lokaal bestaat voor de naoorlogse ontwikkelingen en de ontwikkelingen die gaande zijn bij dit inmiddels 50 jaar of oudere erfgoed. In Geldermalsen was hieraan al aandacht besteed. Dat wordt aangevuld voor Lingewaal en Neerijnen.

Specifieke vragen

Kiest West Betuwe er voor om de komende jaren nieuwe monumenten toe te voegen aan de monumentenlijst?

4. Uitvoeringsagenda

In het nieuwe beleidsplan, willen we een uitvoeringsagenda opnemen.

De bedoeling is dat de punten van deze uitvoeringsagenda op een later moment worden uitgevoerd.

Welke punten ziet u graag terug in de uitvoeringsagenda:

- Uitbouwen toeristisch potentieel
- Aanwijzen nieuwe gemeentelijke monumenten en/of beschermde stads- en dorpsgezichten, en/of het opnemen als 'karakteristiek pand' in het omgevingsplan
- Monumenteneigenaren en historische verenigingen meer betrekken door middel van het organiseren van themabijeenkomsten. Deze bijeenkomsten kunnen dan o.a. gaan over duurzaamheid
- Opzetten van een landschapsfonds voor streekeigen beplanting
- Scheppen van draagvlak onder inwoners voor naoorlogs (landschappelijk en gebouwd) erfgoed
- Heeft u suggesties voor andere belangrijke punten?

Vervolg

De werkzaamheden voor de harmonisatie van de archeologie zijn nagenoeg afgerond.

De werkzaamheden van de harmonisatie van het cultuurlandschap worden in de tweede helft augustus en september afgerond.

De werkzaamheden van de harmonisatie van de historische bouwkunst & stedenbouw worden afgerond in oktober.

De start voor het opstellen van het beleid is voorzien voor eind oktober.

De input van deze avond zal dan meegenomen worden in dit beleid.

Bijlage(n)

Presentatie

Bijlage met toelichting van voor-en nadelen van de specifieke vragen